

El festival de Torroella estrena demà 'El somni del crepuscle', un concert amb dramaturgia de Joan Solana, sobre l'esplendor i l'ocàs de la Corona d'Aragó

La cort somiada

Xavier Castellón
TORROELLA DE MONTGRÍ

La mort de Martí I l'Humà (1356-1410), ara fa 600 anys, va ser un important punt d'inflexió en la història de la corona catalanoaragonesa. Martí va morir sense descendència, tot i que pocs mesos abans s'havia casat amb la jove Margarida de Prades en un intent dels nobles de la cort per donar continuïtat a la nissaga reial. Martí, però, ja havia triat el seu successor: el seu nét bastard, Frederic de Luna, i el va formar amb els millors mestres per ser rei. Aquí, però, no hi ha via la tradició d'entronitzar bastards que sí que existia a Castella i, finalment, mitjançant el compromís de Casp, el 1412 la casa castellana dels Trastàmara va ocupar el tron de la Corona d'Aragó, canviant no

només la història en el seu vessant més polític i social, sinó també l'evolució cultural de la Corona d'Aragó, que durant els regnats de Joan I (1350-1396) i Martí I l'Humà es va convertir en una de les més avançades i actives d'Europa pel que fa al conreu i la protecció de les arts, les lletres i també, evidentment, la música.

Dia de sant Joan del 1412. Aquí comencen exactament els fets narrats a *El somni del crepuscle*, el concert teatralitzat que demà estrena a l'església de Sant Genís (22h) el 30è Festival de Músiques de Torroella de Montgrí, com

Arnau Nadal (Frederic de Luna), durant un assaig, entre els músics de Tasto Solo i els altres dos actors, Laura Pujolàs i David Marcé ■ x.c.

una de les produccions pròpies més singulars d'aquesta edició. Amb text i direcció escènica del barceloní Joan Solana i música del grup Tasto Solo, dirigit per Guillermo Pérez,

L'obra de Solana simbolitza el camí que es va tancar per a la cultura catalana després de Casp

aquesta obra, subtitulada *Música a la cort de la Corona d'Aragó en temps de Joan I i Martí l'Humà*, comença en el moment que Margarida de Prades, vídua del rei Martí, coneix el resultat del compromís de Casp, la qual cosa li provoca una gran malenconia perquè significa la derrota de Frederic –el successor triat pel seu marit, que té només 10 anys– i la fugida de Bernat, el mestre predilecte del nen i la persona més estimada per la reina. A l'obra, Laura Pujolàs interpreta el paper de Margarida; David Marcé és Bernat –l'únic personatge de ficció, inspirat en Ber-

nat Metge, com a renovador de les lletres catalanes i símbol del prehumanisme–, i Arnau Nadal dona vida a Frederic.

Al servei de la música

Amb l'assessorament històric de Rosa Lluch –el concert de demà és el que cada any dedica el festival al seu pare, Ernest Lluch–, Joan Solana ha construït “amb absoluta llibertat” una història que no se centra en els esdeveniments polítics, sinó “en el camí que s'obre i després es tanca” per a la llengua i la cultura catalanes. Solana creu que, si no s'hagués produït aquest relleu trau-

màtic en la corona catalanoaragonesa, “aquí s'hauria viscut l'esplendor del renaixement i el barroc d'una altra manera”.

En tot cas, l'espectacle que s'estrena demà és essencialment un concert, en què la dramaturgia està al servei de la música. Tasto Solo, la formació que dirigeix el barceloní Guillermo Pérez (1980), és una de les més prometedores del panorama europeu pel que fa a la recuperació del llegat musical medieval, segons va remarcar ahir el director del festival, Oriol Pérez. En aquest concert, Tasto Solo ampliarà la seva formació habitual i in-

clourà set músics: hi haurà dues arpes, una secció de vent formada per xeremia, bombardina i trompeta, i instruments de teclat com ara orgue, *organetto* i *clavisimbalum*.

El repte ha estat suplir la falta de partitures originals, i s'ha intentat recrear la música que s'escoltava a la cort catalanoaragonesa –un centre musical de referència a Europa, amb reis melòmans i molts músics professionals– a partir de composicions contemporànies d'origen divers, i de cartes i altres documents que es conserven a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. ■